

VAN STEENBRUGGE ADVOCATEN
ondernemings-, sport- en strafrecht

Hoe bijzonder is de bewijswaarde van vaststellingen van politiediensten en inspectiediensten?

Prof. dr. Joachim Meese
docent straf(proces)recht UAntwerpen
Advocaat-vennoot Van Steenbrugge Advocaten

Bewijswaardering

- **Principe: de vrije bewijswaardering**
  - rechter oordeelt vrij naar innerlijke overtuiging
  - moet wel motiveren
  - niet te verwarren met de vrije bewijslevering
- **Uitzonderingen**
  - verschillende wettelijke beperkingen van de rechterlijke oordeelsvrijheid:
    - ✓ PV met bijzondere bewijswaarde
    - ✓ bewijsmiddelen met beperkte bewijswaarde
      - bijv. anonieme getuigenverklaringen of verklaringen afgelegd via teleconferentie

Bewijswaarde van processen-verbaal

- **Algemene regel: geldt als inlichting**
  - art. 154, 189 en 211 Sv.
  - een dergelijk PV is in beginsel niet aan vormvoorwaarden onderhevig
- **Uitzondering: bijzondere bewijswaarde**
  - soorten
    - ✓ PV tot inschrijving wegens valsheid
    - ✓ PV tot bewijs van het tegendeel
      - wet zegt het uitdrukkelijk
      - PV opgesteld door bepaalde ambtenaren aan wie de wet speciaal de opdracht geeft in bepaalde materies PV op te stellen

3

Bewijswaarde van processen-verbaal

- **PV tot bewijs van het tegendeel**
  - voorwaarden:
    - ✓ moet een PV zijn, opgesteld door bevoegde ambtenaar
    - ✓ quid PV door OGP bij heterdaad of verzoek hoofd des huizes?
  - gevolgen:
    - ✓ rechter moet vaststellingen en bevestigingen voor waar aannemen, tenzij het tegendeel bewezen wordt
  - draagwijdte:
    - ✓ persoonlijke betrokkenheid verbalisant: geen bijzondere bewijswaarde
    - ✓ enkel voor de persoonlijk door de opsteller binnen de perken van zijn bevoegdheidsopdracht gedane zintuiglijke vaststellingen betreffende de bestanddelen van het misdrijf en de ermee verbonden omstandigheden

4

Bewijswaarde van processen-verbaal

- **PV tot bewijs van het tegendeel**
  - draagwijdte:
    - ✓ **persoonlijk** gedane vaststellingen
      - voorbeelden
      - echter: art. 67 Sociaal Strafwetboek
    - ✓ **zintuiglijk** gedane vaststellingen
      - vaststelling van een *feitelijke* toestand
        - geen deducties, redeneringen, analyses, vermoedens, ...
        - voorbeelden
        - echter: art. 205 AWDA: bepaalt dat dat wanneer douanefunctionarissen vaststellen dat handelsboeken, handelsgeschriften of handelsdocumenten van een handelaar gegevens bevatten die niet overeenstemmen wat betreft de aan- en verkoop van met rechten of met accijns belaste goederen waarvoor bedragen bij invoer of uitvoer kunnen worden toegekend, deze kunnen worden ingeroepen als bewijs van de vaststelling van een fraude, zolang het tegendeel niet bewezen is

5

Bewijswaarde van processen-verbaal

- **PV tot bewijs van het tegendeel**
  - draagwijdte:
    - ✓ **zintuiglijk** gedane vaststellingen
      - vaststelling van een *feitelijke* toestand
        - wegverkeer: vaststellingen gedaan *op het ogenblik van het misdrijf of kort nadien*
        - art. 62 Wegverkeerswet

6

Besluit - Vragen

